

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет

***ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ РЕГІОНАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ***

**Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

м. Миколаїв, 25-26 січня 2018

Миколаїв
2018

УДК 338.2:330.3(477)

E45

Конференцію зареєстровано в УкрІНТЕІ (посвідчення № 813 від 21.12.2017 р).

Редакційна колегія:

В. С. Шибанін – д-р техн. наук, професор
О. В. Шибаніна – д-р екон. наук, професор
В. П. Клочан – канд. екон. наук, доцент
Т. Я. Іваненко – канд. екон. наук, доцент
О. В. Калюжна – канд. екон. наук, доцент
С. І. Тищенко – канд. екон. наук, доцент

Економічна політика та адміністрування у сфері регіонального розвитку України : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 25-26 січня 2018 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2018. – 172с.

У збірнику публікуються матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої проблемам економічної політики та адміністрування у сфері регіонального розвитку України. У матеріалах конференції висвітлено результати наукових досліджень з питань трансформаційних та інтеграційних процесів в аграрній сфері України, конкурентоспроможності та підвищення інвестиційної привабливості регіонів України, стратегічного розвитку територіальних громад, соціально-економічних та екологічних факторів розвитку сілких територій, моделювання підприємницької діяльності досліджуваних науковцями, слухачами магістратури, представниками органів державного і місцевого самоврядування, громадських організацій та бізнесу.

УДК 338.2:330.3(477)

© Миколаївський національний аграрний університет, 2018

й оборотні засоби для аграрного сектора та на продукцію сільського господарства, дотації на податки, на процентні ставки за кредит, страхові платежі, наукове забезпечення тощо. [4, с. 145].

Отже, в сучасному світі механізм державного регулювання аграрного сектора економіки – це сукупність дій, форм та способів впливу на суб'єктів аграрного сектору з метою забезпечення економо-соціо-екологічної ефективності галузі. Цей підхід зумовлений специфікою аграрного сектору який не можна розглядати лише як економічний суб'єкт. Адже саме ця галузь має яскраво виражені соціо-екологічні особливості, які обов'язково необхідно враховувати при обґрунтування заходів державного регулювання галузі

Інформаційні джерела:

1. Васільєва Л.М. Удосконалення механізму державного регулювання регіональних агропромислових комплексів (міжрегіональна модель) / Л. М. Васільєва // Економіка та держава. – 2011. – № 8. – С.102–106.

2. Дудка О. І. Механізм державного регулювання аграрного сектору економіки / О. І. Дудка // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 13 – С. 99–102.

3. Шпак Ю. В. Особливості державного регулювання аграрного сектора економіки в країнах ЄС і США / Ю. В. Шпак // Інвестиції: практика та досвід – 2010 – С. 63–67.

4. Балян Ануш В. Наукове узагальнення зарубіжного досвіду в сільському господарстві / Балян Ануш В. — Київ. : ЗАТ "НІЧЛАВА", 2000. — 221 с.

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В РОЗВИТКУ РОСЛИННИЦТВА МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кушнірук В.С. канд. екон. наук, доцент

Миколаївського національного аграрного університету

Сільське господарство є одним з найбільших і найважливіших секторів економіки України. У прямій залежності від його функціонального стану знаходиться продовольча безпека та незалежність держави, стан внутрішнього й зовнішнього ринків, а отже і рівень життя населення.

Миколаївщина має значні можливості для розвитку сільськогосподарської галузі. Це і сприятливі природнокліматичні умови, родючі землі, трудові ресурси та давні хліборобські традиції. Область вважається одним із регіонів інтенсивного землеробства в Україні та має значні земельні ресурси. Загальна земельна площа становить 2458,5 тис.га.

Більше половини фонду споживання основних продуктів харчування формується за рахунок рослинницької галузі. За попередніми даними, обсяг продукції рослинництва в 2016р. (у постійних цінах 2010р.) складав 8052,7 млн.грн, що на 794,8 млн.грн (на 11%) більше в порівнянні з 2015р., та на 2485,2 млн.грн (на

44,6%) більше, ніж у 2010р. Питома вага області в ресурсах валової продукції рослинництва України торік становила 4,4% (13 місце серед регіонів держави).

У 2016р. всіма категоріями господарств області сільськогосподарські культури було посіяно на площі 1533,4 тис.га, на 29,7 тис.га менше, ніж у попередньому році, наразі на 9,4 тис.га більше, ніж у 2010р. Щодо зосередження площ посівів по категоріях господарств, то незмінно переважаючою у загальній посівній площі області залишається частка сільськогосподарських підприємств. У 2016р. вона складала 64,7%, основна частка (95,7%) посівів цієї категорії господарств припадає на недержавні підприємства. Питома вага посівної площі господарств населення у 2016р. у порівнянні з 2010р. зросла з 31,6% до 35,3%.

Структура посівних площ основних груп агрокультур за останні роки зазнала певних змін. За рахунок збільшення питомої ваги технічних культур (з 33,3% у 2010р. до 38,7% у 2016р.), кормових (з 3,7% до 4,1%), скоротилася частка зернових культур (з 60,2% до 54,5%), картоплі і овоче-баштанних культур (з 2,8% до 2,7%).

Зернове виробництво, як пріоритетна галузь агропромислового комплексу, має важливе стратегічне значення, адже від рівня виробництва зерна залежать продовольча безпека держави, її економіка і добробут населення. Торік в області 54,5% зайнятих посівами площ було відведено під зернові культури – 835,7 тис.га (на 116,3 тис.га менше, ніж у 2015р. та на 81,1 тис.га – ніж у 2010р.).

Розглядаючи динаміку посівних площ у групі зернових, слід відмітити, що в порівнянні з 2015р. розширилися посівні площі під зернобобовими (на 75,9%), сорго (на 16,5%), гречкою (на 30,4%), вівсом (на 4,1%) та просом (на 0,9%). Посівні площі під рештою зернових культур скоротилися: пшениці посіяно менше на 21,2%, жита – на 18,7%, кукурудзи – на 9,7%, ячменю – на 6,5%.

Суттєвим джерелом грошових надходжень і підтримки фінансового стану сільськогосподарських підприємств є виробництво технічних культур. У всіх категоріях господарств у минулому році технічні культури займали 593,6 тис.га, що на 15,2% (або на 78,2 тис.га) більше, ніж у 2015р. Провідною технічною культурою залишається соняшник, який є одним із найліквідніших видів сільськогосподарської продукції, але разом з тим культурою, яка суттєво виснажує ґрунт. Під соняшником було зайнято 548,6 тис.га, що на 18,8% або на 86,8 тис.га більше, ніж у 2015р. На посівні площі цієї культури припадало 92,4% площ технічної групи. Цей показник у порівнянні з попереднім роком зріс на 2,8 в.п. і залишається дуже високим. Вагому частку займав соняшник і в загальній посівній площі сільськогосподарських культур – близько 36%, що суттєво перевищує науково-обґрунтовані норми (не більше 12% для зони Степу).

Визначальним фактором впливу на ефективність діяльності в галузі рослинництва виступає врожайність сільськогосподарських культур. Аналіз її динаміки протягом останніх років засвідчив значний діапазон її варіації. Коливання

урожайності свідчать про об'єктивне існування природнокліматичного ризику в галузі рослинництва.

У минулому році хліборобам Миколаївщини вдалося отримати вагомий врожай зернових культур. Внесок Миколаївської області (за попередніми даними) у загальнодержавне виробництво зерна в 2016р. склав 4,1%. Господарствами усіх категорій зібрано 2725,5 тис.т зерна (у вазі після доробки), що на 5,9% менше, ніж у 2015р., та, водночас, на 23,8% більше, ніж у 2010р. На формування врожаю зернових культур у минулому році вплинуло, насамперед, скорочення виробництва озимих культур, валовий збір яких, у зв'язку з ґрунтовою посухою, яка охопила всю територію області восени 2015р., зменшився на 15%.

Провідною культурою серед продовольчих є пшениця. Усіма категоріями господарств області у 2016р. зібрано 1215,1 тис.т цієї культури, що на 243,3 тис.т перевищує рівень попереднього року. Більше третини (39,4%) загальнообласного валового збору пшениці в сільськогосподарських підприємствах забезпечено господарствами Первомайського, Березанського, Арбузинського, Веселинівського та Снігурівського районів.

Найбільш популярним представником олійної групи технічних культур, безперечно, залишається соняшник, аналіз рівня виробництва якого за період 2010-2016рр. свідчить про щорічне нарощення його обсягів у середньому на 12,1%. У минулому році валовий збір цієї культури склав 1162,3 тис.т, що на 23,8% більше ніж у 2015р., та майже вдвічі більше рівня 2010р.

Інформаційні джерела:

1. Статистичний збірник «Сільське господарство Миколаївщини 2016» [за ред. О.Г. Ковалюк]. – Миколаїв: Головне управління статистики у Миколаївській області, 2017. – 273 с.

ДОСВІД ВИРОЩУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В КРАЇНАХ ЄВРОСОЮЗУ

Михайлова І. С., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Розвитком органічних виробництв займаються практично у всіх країнах світу. Однак коріння органічного сільського господарства знаходяться саме в Європі, де розвиток ринку стимулюється розвиненою базою постачальників і споживачів, що цінують екологічні та соціальні переваги органічного сільського господарства. Європейський Союз - піонер в «органічному» русі, саме в цих державах сектор органічного землеробства придбав сучасні риси: законодавство, сертифікацію та стандартизацію.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ТА ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОНСАЛТИНГОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ <i>Клочан В.В.</i>	3
THE SUNFLOWER OIL MARKET OF UKRAINE <i>N. Zingaieva</i>	4
СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА В МИКОЛАЇВСЬКІЙ <i>Голенков Ю. М.</i>	7
СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ <i>Калюжна О. В.</i>	9
РОЗВИТОК ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ <i>Коваленко Г. В.</i>	11
ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ІНТЕГРОВАНИХ ОБ'ЄДНАНЬ В АПК УКРАЇНИ <i>Козел А. М.</i>	13
ВЗАЄМОВІДНОСИНИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ З АГРОХІМІЧНИМИ СЕРВІСНИМИ ЦЕНТРАМИ <i>Кондратьєва І. О.</i>	15
ЕКОНОМІЧНІ ВЗАЄМОВІДНОСИНИ В СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА, РЕАЛІЗАЦІЇ І ПЕРЕРОБКИ НАСІННЯ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР <i>Крючков С. В.</i>	17
ОСНОВНІ МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В СВІТІ <i>Купчишина О. А.</i>	19
ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В РОЗВИТКУ РОСЛИННИЦТВА МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ <i>Кушнірук В. С.</i>	21
ДОСВІД ВИРОЩУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В КРАЇНАХ ЄВРОСОЮЗУ <i>Михайлова І. С.</i>	23
ПІДТРИМКА КООПЕРАТИВІВ ЯК ОСНОВОПОЛОЖНОЇ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ <i>Пономаренко Д. О.</i>	26
РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ <i>Попова І. С.</i>	27
АДАПТАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ <i>Ручинська Н. С., Горячковська М. О.</i>	29
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ <i>Саакян А. А.</i>	31
РОЛЬ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ <i>Советов О. В.</i>	34